

УДК 657.1

МЕТОДИ ВДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

А.О. Михалко, кандидат технічних наук, доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

В.Ф. Блажко, магістрант

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: нормативний документ, уніфікація, послуга, стандартизація.

У сучасних умовах глобалізації економіки необхідною умовою конкурентоспроможності будь-якої послуги є висока якість і безпека їх надання. Об'єктивними критеріями оцінки послуги є виконання норм закону, вимог національних і міжнародних стандартів, правил та інших нормативно-правових документів. Проте, для визнання результатів оцінки відповідності потрібно мати відповідну нормативну базу, яка була б еквівалентна діючим європейським директивам і вимогам міжнародного законодавства, впорядкована, тобто приведена до ідентичності. Інтеграція України у світове економічне співтовариство потребує проведення цілеспрямованої політики щодо впорядкування, гармонізації та вдосконалення діючої в країні нормативної документації. Таким чином, створення оптимальної структури фонду НД є одним з актуальних завдань, адже воно сприяє проведенню єдиної технічної політики в галузі стандартизації.

Рівень документу зі стандартизації визначається рівнем організації або органу, що прийняли цей документ [2]. Досконалість та впорядкованість нормативної документації вищих рівнів прямо пропорційно впливає на подібні характеристики нормативної документації нижчих рівнів. Це, в першу чергу, стосується національних стандартів, розроблених на рівні національних органів зі стандартизації.

Державну політику у сфері стандартизації визначають закони України та інші нормативно-правові акти. Ця політика базується на таких принципах [2]:

- забезпеченості участі фізичних і юридичних осіб у розробленні стандартів та можливості вільно вибирати види стандартів для виготовлення чи постачання продукції, якщо інше не передбачено законодавством;

- відкритості та прозорості процедур розроблення та приймання стандартів з урахуванням інтересів усіх зацікавлених сторін, підвищення конкурентоспроможності продукції вітчизняних виробників;

- доступності стандартів та інформації щодо них для користувачів;

- відповідності стандартів законодавству;

- адаптації стандартів до сучасних досягнень науки і техніки з урахуванням стану національної економіки;

- пріоритетності прямого впровадження в Україні міжнародних та регіональних стандартів;
- дотримування міжнародних та європейських правил і процедур стандартизації,
- участі у міжнародній (регіональній) стандартизації.

Перераховані вище принципи фактично і являються потребами суспільства, щодо відповідності нормативної документації, а тому саме вони зумовлюють необхідну сукупність характеристик її якості. Тобто, для задоволення встановлених і передбачених потреб суспільства, нормативна документація повинна визначатись такими характеристиками:

- відповідати вимогам останніх досягнень науки і техніки;
- мати оптимальний і зручний вигляд для використання;
- однозначність розуміння її вимог;
- відсутність суперечностей, дублювань, неточностей в вимогах до якості продукції;
- взаємне узгодження вимог нормативних документів різних рівнів;
- оптимальність номенклатури фондів НД;
- раціональність внутрішньої структури нормативного документа.

Для підвищення ефективності використання НД в країні, необхідно максимально підвищити рівень її впорядкованості та якості за допомогою:

- розробки раціональної номенклатури стандартів;
- поетапного аналізу масивів стандартів;
- єдиної методології встановлення категорій і видів стандартів;
- оптимізації кількісних вимог стандарту;
- вибору істотних показників при описанні об'єкту стандартизації;
- оптимізації якості стандарту.

Одним із пріоритетних методів впорядкування фондів нормативної документації є її уніфікація, тобто приведення до одноманітності різних характеристик нормативних документів в певній галузі стандартизації.

Таким чином розглянуті методи впорядкування масиву нормативної документації показали, що одних з самих перспективних методів впорядкування є уніфікація.

Список використаних джерел

1.Хімичева Г.І., Барей Б.І. Уніфікація як метод підвищення науково-технічного рівня нормативної документації // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. - 2002. — № 3 - С. 20-24.

2. ДСТУ 1.0:2003 Національна стандартизація. Основні положення [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=41534.

3. Гуменюк Г. Д. Стандартизація : [навч. посіб.] / Г. Д. Гуменюк / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т харч. технологій. – Херсон : Олді-плюс, 2017. – 327 с.